

ALBANYA

Butlletí Informatiu Municipal

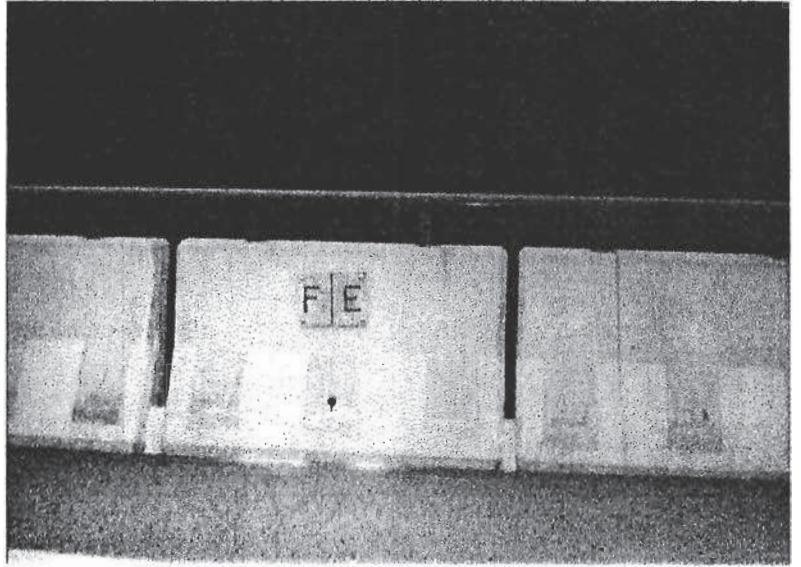
Any 5 • Núm. 9

Juny 1997

RECTIFICACIÓ DE LA FRONTERA ENTRE ALBANYA I CUSTOJA

Al llarg dels Pirineus la frontera es constitueix per l'aiguavés format per la carena del seu eix però en arribar al Puig de les Massanas, sobre mateix de la casa de la Muga de Dalt, deixa la carena dirigint-se en direcció migjorn fins a trobar el riu de La Muga i ja no tornar a recobrar l'eix principal fins arribar a la Collada Dampoy.

Aquesta excepció, que segons el Tractat dels Pirineus, és una rectificació de frontera amigablement consentida per el districte espanyol d'Albanyà i el poble francès de Custoja, en realitat sembla que es tracta d'una imposició de dit Tractat per tal d'assegurar estratègicament la Vila de Sant Llorenç de Cerdans. Al deixà de seguir la natural divisòria orogràfica com era preceptiu, Espanya i Albanyà, concretament, perdé una extensa franja al nord del nostre terme circumdant el poble francès de Custoja, que compren desde el Puig de les Massanas cap a

Pla Castanyer, els Alts del Pardells i de la Cometa, Collada de Cal Masovers, fins el Puig de la Creu del Canonge, que comprèn a més del Clot de la Muga, tot el Faitús, les fondalades del Pinyés i del Cap Baix fins a dalt a la serra, la part alta de Puig Compte, tota la reclotada de Riu Major per anar a acabar al senyaler Puig de la Creu del Canonge. Doncs el definitiu traçat de la frontera, com ja es conegut, en arribar al riu La Muga (Muga 534), el riu serveix de frontera fins trobar el Clot de la Blada, davant del Molí de la Frau, amb un recorregut de 4.580 metres. En aquest punt la frontera deixa La Muga i es desvia en direcció nord-est seguint el Clot de la Blada 90 metres, a on es gravà la Muga 537 en una roca vertical, deixa dit Clot i pren una ciesta notable i continuada de penyes, trobant la Portella d'en Joan Gurmand (538), Portella de Puig Compte (539), Portella de Grau Sahulla (540), més conegut per pujant de França i Puig d'en Roger al cim del qual s'hi trop la Muga 541. Del Puig d'en Roger va directament a buscar el Riu Major, seguint encara un tram la dita muralla natural, on se gravà una Muga amb el nombre 542, a l'esquerra de la corrent, en un paratge conegut per l'Era de les Mongetes i d'aquí remunta al riu Major, fins al seu origen, per cert molt confós, ja qu'ès troben diferents còrrecs de difícil distingir quin n'és el principal. En aquest lloc a poca distancia de la Collada Dampoy, a l'esquerra del serrat i a cent metres hi ha la Muga 543, que no se sap per quins motius desaparegué i quant a l'any 1.952 s'ordenà qu'ès tornés a fer el reconeixement anual de les mugas frontereres previst en el Tractat dels Pirineus, reconeixement suspès desde feia molt de temps, es portaren a cap uns minuciosos treballs de recerca sense resultat, per lo que s'acordà gravar-ne una de nova'en una pedra de petites dimensions orientada a migjorn i tota vegada que era poc visible i per lo tant de mal localitzar s'hi col·locà un piquet de senyalització. El mateix passava amb la darrera, la

544, si bé aquesta no hi havia problemes sobre el seu emplaçament doncs es trobava al cim del puig de la Creu del Canonge, resultant un traçat un tant estrany.

En aquesta franja septentrional, s'hi troben les següents cases: Molí de la Muga, Can Miquel, Can Janet, Cala Manela, La Casanova i la Muga de Baix, totes en el Clot de la Muga i Els Maners, Pla Castanyer Les Comes (2), El Sirarols, El Pardells (2), El Pinyés (2), El Cap Baix, El Corral del Cap Baix, Les Escomes, Can Damont, Can Sala, Can Durán i Puig Dotra.

L'arbitrarietat d'aquesta rectificació feu que en el Tractat dels límits entre Espanya i França desde les Valls d'Andorra i Mediterrani, de 26 de Maig de 1.866, en el seu article 28, apartat 3º hi quedi reflexat, que els espanyols qu'els calgui fer la travessia de la Muga de Dalt a Riumajor, poden passar per Custoja, i en l'Acte final d'Arranjament de límits entre Espanya i França per els Pirineus, de 11 de Juliol de 1.868, en el seu annexa IV, article 2º, preveu que dita modificació no varia en res l'estat de possessió i goig en els territoris que han canviat de jurisdicció, de tal manera qu'els ramaders d'Albanyà poden portar el seu bestiar a pasturar en terres de França.

En motiu d'aquesta clàusula esdevingué que l'any 1.876, els Carrabiners de la Casilla dels Horts, donaren formal avís als propietaris que s'abstinguessin de talaiar el seu bestiar en les finques d'aquest districte municipal que quedaren dividides entre Espanya i França en motiu del darrer amollonament, o sigui el del Acte final d'Arranjament de límits entre Espanya i França per els Pirineus, signada a Bayona el 11 de juliol de 1.868.

El dia 5 de juliol de 1.876, l'alcalde d'Albanyà fent ús del Tractat de 26 de Maig de 1.866, que disposava que el compliment de lo pactat correspon al Governador Civil de la respectiva província, comunica el fet al governador Civil de Girona.

El dia 15 de Juny de 1.877, l'Ajuntament d'Albanyà, el Tinent Coronel de Carrabiners i el Capità de la força de Carrabiners de la 3ª Companyia d'aquesta Província, pujaren al Coll dels Horts i després de reconèixer el terreny, el Capità va prevenir a aquella força, que deixessin entrar al seu respectiu territori a pasturar el bestiar conforme tenen dret.

L'esmentada clàusula del Tractat de 1.868, fou publicada en el Butlletí Oficial, nombre 99 i següents i reproduïda el dia 2 d'Octubre de 1.876, 26 de Novembre de 1.876 i 13 de Maig de 1.877.

